

Tarixi Qələbəmizin Şuşa təntənəsi

Haqqın ədalətsizliyə, ədalətin haqsızlığa qalib gəlməsindən doğan sevinc misilsizdir. Belə qələbənin sevinci ən böyük təntənələrə layiqdir. Ötən həftə Azərbaycan mədəniyyətinin incisi olan Şuşada keçirilmiş möhtəşəm “Xarıbülbul” festivalı da məhz xalqımızın tarixi Qarabağ qələbəsinə layiq bir təntənə oldu. Ötən il dekabrın 5-də Bakıda Azadlıq meydanında keçirilən Zəfər paradından sonra bu il mayın 12-də Şuşada təşkil olunan mədəniyyət bayramı çağdaş tariximizin ən önəmli, nadir, yaddaqalan hadisələrindən biri oldu.

Zəfər paradı Vətən müharibəsində işğalçı Ermənistanın üzərində çalınan Qələbənin – Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməsinin şərəfinə ümum-milliyət siyasi təntənə idisə, milli mədəniyyətimizin paytaxtı sayılan Şuşada keçirilən musiqi festivalı da işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızın əzəli Azərbaycan ərazisi olduğunu təsdiqləyən beynəlmiləl mədəni aksiyaya oldu. Hər iki təntənə xalqımızın hər bir övladına ürək dolusu sevinc yaşatdı, bütün ölkəmizi xoşbəxtlik duyğularına ilə coşdurdu. Hər birimiz üçün xoş olan anların, bütövlükdə, xalqımız üçün də xoşbəxt günə çevrilməsi tarixi ədalətin təzahürü oldu. Məsələ burasındadır ki, Azərbaycanın, o qədər də kiçik sayılmayan 30 illik bir müddətdə, dünya miqyasında haqsızlıqla üzleşməsi, beynəlxalq aləmə hökm edən qüvvələrin haqq işimizə ədalətsiz münasibəti xalqımıza qlobal namərdliyin ən ağır itki və ağrılarını yaşatdı. Odur ki, Qarabağ qələbəmiz təkəmə xəyanətkar, quldurxislət erməni toplumu üzərində deyil, həm də qlobal namərdliyə vurulan zərbə oldu.

Milli haqqın beynəlxalq ədalətsizlik üzərində qələbəsi isə çağdaş dünyada nadir bir hadisə olmaqla, Azərbaycan xalqının yurd sevgisinin yenilməzliyini, döyüşkənliyinin misilsizliyini bir daha tarixə həkk etdi. Dünyanın ən gözəl bölgəsi– aranlı-yaylaqlı, dağlı-dənizli, min bir sərvətli cənnətmisal ərazisini min illər boyu özündən də güclü yağıldardan qoruyub müqəddəs Vətən etmiş xalqımız bu gün daha artıq hünərli olduğunu namərdlər dünyasına bir daha sübut etdi. Siyasi paytaxtımız Bakıda keçirilmiş hərbi Zəfər paradı və mədəniyyət paytaxtımız Şuşada təşkil edilən “Xarıbülbul” musiqi festivalı xalqımıza məhz bu qeyrətin, bu qüdrətin

şərəfinə qurulan ümummilli təntənə yaşatdı.

Əsası 30 il əvvəl – Şuşanın başı üstündə xəyanət və fəlakət kabusu dolaşdığı günlərdə qoyulmuş “Xarıbülbul” festivalının məqsədi cənnət Qarabağın və onun tacı olan Şuşanın əzəli Azərbaycan ərazisi olduğunu namərdlər, xəyanətkarlar dünyasına anlatmaq idi. Şuşanın min bir gül-çiçəkli əlvan xalısının şahənə, möcüzəli ilməsi olan “Xarıbülbul” çiçəyini də, sanki, ulu Tanrı bu həqiqətin canlı timsalı olaraq yaratmışdır. Çiçəyin ləçəkləri üstünə qonmuş bülbul və xarın (arı) donmuş savaşı onun həqiqi sahibi ilə yağmaçı yağının mübarizəsini andırır. Gül-çiçək aşiqi bülbul öz sevgilisini zəhərli arıdan qorumaq üçün sinəsini qabağa vermişdir.

Bu İlahi həqiqət nişan verdiyi, anlatdığı hikmətlə 29 il əvvəlki ilk festivalda olduğu kimi, Qarabağ uğrunda həlledici Vətən müharibəsində də qələbə rəmzinə, savaşı çağırışına çevrildi. Şuşa uğrunda misli görünməmiş əlbəyaxa döyüş də bu şəhərin əfsanəvi çiçəyinin əks etdirdiyi amansız mübarizənin – sevgi ilə vəhşiliyin, sahibliklə yağmaçılığın ölüm-dirim savaşı örnəyi oldu: eşq nifrətə, nəgməkar bülbul zəhərli arıya, “Xarıbülbul” həqiqəti namərdlik dünyasına qalib gəldi. Bütün bunlara görə “Xarıbülbul” festivalı da tarixi Qələbəmizin Şuşa təntənəsini dünyaya nümayiş etdirməklə İlahi hökmlü ədalətin gec-tez, amma mütləq qalib gəldiyini haqsızlığın baş alıb getdiyi dünyaya Şuşa həqiqəti zirvəsindən anlattı. 32 il əvvəlki “Xarıbülbul” festivalının və indiki təntənənin iştirakçıları olmuş müsahiblərimizlə bu ortağ duyğu-düşüncələrimizin, ümumi qənaətlərimizin davamında dünyaca məşhur ustad tarzen və Qarabağ ensiklopediyasının yaradıcısı, tədqiqatçı jurnalist olan soydaşlarımız məxsusi olaraq aşağıdakıları bildirdilər.

Ramiz Quliyev, Xalq artisti, professor, Dövlət mükafatı laureatı:

– Qarabağ, Şuşa həsrəti ilə yaşadığımız 3 onillik müddətdə hər bayramda, əlamətdar gündə ən böyük arzumuş işğal edilmiş torpaqlarımızın düşməndən azad edilməsi olurdu. Musiqiçilərimiz isə hər çıxışlarında bir nəfər kimi deyirdilər: “O gün olsun ki, Şuşada, Cıdır düzündə konsert verək!”. Mən özüm də illər boyu bu arzuda olmuş, çıxış etdiyim auditoriyalar qarşısında bu sözləri təkrarlamışam. O gün, gec də olsa, gəldi. Özü də bu dünyadan Qarabağ nisgilli və inamı ilə köçmüş ümummilli lider Heydər Əliyevin özünün layiqli varisi Prezident İlham Əliyevə ən böyük vəsiyyətinin əzmlə gerçəkləşdirilməsi nəticəsində biz bu xoşbəxtliyə qovuşduq. Bizi bu çoxillik arzumuz müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müdrik və dönməz siyasəti, çevik və qətiyyətli sərkərdəliyi ilə yenilməz Azərbaycan Ordusu qovuşdurdu.

Gün gəldi ki, nəinki Azərbaycan musiqiçiləri, eləcə də xaricdən gəlmiş sənətkarlar da Şuşada, Cıdır düzündə öz çıxışları ilə, birlikdə möhtəşəm təntənə yaratdılar. Bu günü illər boyu Prezident İlham Əliyev xalqımıza böyük inamla vəd edirdi. Şuşada, Cıdır düzündə ilk “Xarıbülbul” festivalında iştirak etmiş bir sənət adamı kimi mən 29 il sonra yenidən bərpa edilmiş bu beynəlxalq musiqi bayramında ilk sırada əyləşmək qismətini tələyimin ən böyük mükafatı sayıram.

Mən çox musiqi bayramlarında, beynəlxalq müsabiqə və

festivallarda iştirak və çıxış etmişəm. Budəfəki “Xarıbülbul” təntənəsi həmin məclislərin hamısından önəmli və dəyərli oldu. Bu festival bütöv bir xalqın arzu-istək və mübarizəsinin sənətin dili ilə ifadə olunan nümayişi idi. Azərbaycan Prezidenti bu beynəlxalq musiqi törənini ən yüksək səviyyədə bərpa etməklə dünyaya bir daha sübut etdi ki, Qarabağın da, Şuşanın da, tarixi törənlər səhnəsi olmuş Cıdır düzündə əzəli və əbədi sahibi bizik.

“Xarıbülbul” əfsanəsində arı tikanını gülün sinəsinə soxub şirəsinə çəkdiyi, ləcəklərini soldurduğu kimi, erməni quldurlar da ötən 29 ildə Şuşanı qarət edib, xaraba qoymuşdular. Biz isə bu tarixi şəhərimizi öz sevgimizdə yaşatdıq, gün yetişəndə namərd düşməndən xilas etdik. Dövlət başçımız bu nadir şəhəri, dağlar gözəlini milli mədəniyyətimizin paytaxtı elan edib. Şuşanı bütün xalqımız qurub-yaratdığı kimi, xalqımızın ən igid oğulları da qanları bahasına xilas edib Azərbaycana qayıtdılar.

Şuşanın mədəniyyət paytaxtı haqqı da daşdığı bu dəyərdən irəli gəlir. Bizi dünyada mədəniyyətimiz təqdim etdiyi kimi, onun mədəniyyət paytaxtı da daha əzəmlə tanıdacaq. “Xarıbülbul” festivalı bu məramla milli mədəniyyətimizi, Qarabağa sahibliyimizi dünyaya tarixi Şuşa ucalığında, zümrüd Topxana meşəsi fonunda, aradakı Daşaltı yarğanının başı üstündə, Cıdır düzündə füsunkar qoynunda nümayiş etdirdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın qızları ilə Şuşada “Xarıbülbul” festivalının açılışında iştirak etmələri, dövlət başçısının şəhərin bərpası ilə bağlı rəmzi tədbirlərlə bayrama layiqli töhfələr verməsi, axşam isə atəşfəşanlıq keçirilməsi ümumi təntənəni birə-beş yüksəltdi. Bütün bunlar Şuşaya və Qarabağa bədbəxtlik gətirmiş düşmənlərə və onun havadarlarına birdəfəlik dərs olmalıdır.

Prezident İlham Əliyevin festival iştirakçıları qarşısında namərdlər dünyasına bəyan etdiyi kimi: “Şuşa Azərbaycan xalqının milli sərəvətidir. Bu yaxınlarda Şuşanın Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi bunu bir daha göstərir. Şuşa qədim Azərbaycan şəhəridir. Ermənilər nə qədər çalışsalar da, Şuşadan Azərbaycan ruhunu silə bilmədilər. Bəli, mənfur düşmən tərəfindən binalar dağıldı, məscidlərimiz dağıldı, tarixi abidələrimiz dağıldı. Ancaq Şuşa Azərbaycan ruhunu qoruya bildi. Şuşa 28 il yarım əsarətdə idi, ancaq əyilmədi, sınımadı, öz ləyaqətini qorudu, milli ruhunu qorudu, Azərbaycan ruhunu qorudu. Bundan sonra biz Şuşada əbədi yaşayacağıq”.

Vasif Quliyev, “Şuşa” qəzetinin baş redaktoru:

– Prezident İlham Əliyev həmin festivalın məhz Ramazan bayramı ərəfəsində təşkil edilməsi təsadüfi deyil. Biz bununla öz dini, milli,

mənavi köklərimizə dərinə bağlı olduğumuzu bir daha sübut etdik. Başqa halda, biz işğala son qoya bilməzdik. Biz bütün bu illər ərzində bir amalla yaşamışdıq: torpaqları azad, ədaləti bərpa, düşmənin yalanlarını ifşa edək, eyni zamanda, milli ləyaqətimizi qoruyaq. “Xarıbülbul” festivalı da dünyaya göstərdi ki, biz Şuşaya qayıtmışdıq və bundan sonra burada əbədi yaşayacağıq.

Ramazan bayramı münasibətilə Şuşada yeni möhtəşəm məscidin təməli qoyuldu, “Xan qızı Natəvan” bulağından yenidən su gəldi. Dövlət başçısının dediyi kimi, bütün bunlar böyük rəmzi mənə daşıyır: “Bax bizim qayıdışımız budur. Biz Şuşanı quracağıq, bərpa edəcəyik, mənfur düşmən isə Şuşanı dağıdırdı. İndi isə biz burada, Cıdır düzündə – hər bir azərbaycanlı üçün müqəddəs olan yerdə yığılmışdıq və bu musiqi bayramını, bu birlik bayramını, bu qayıdış bayramını, bu ləyaqət bayramını qeyd edirik”.

Ölkəmizin bütün xalqlarının övladları Qarabağda erməni xəyanətkarlara qarşı birlikdə və igidliklə döyüşdüyi kimi, festivalda da bütün etnik mədəniyyətlər təmsil olunmuşdu, üstəlik, xaricdən də xeyli qonaqlar gəlmişdi. Bununla bədnam erməni başbilenlərinin “azərbaycanlılarla bir yerdə yaşamağın mümkün olmaması” barədə həyasız yalanı bir daha puç edildi.

Mən bu böhtanın müəllifi quldur Robert Koçaryanı Xankəndidə orta məktəbdə oxuyandan tanıyırdım. Vaxtilə karyera xatirinə imkanlı azərbaycanlıların ayaqqabısını yalayır. Havadarlarının fitvası ilə Qarabağı cəhənnəmə çevitdirmiş,

nəticədə, xalqına da bədbəxtlik, məğlubiyyət gətirmiş bu xəyanətkar Şuşadakı beynəlmiləl bayramı, axşam isə Şuşa səmasındakı atəşfəşanlıq görəndə, görəndə, dünyaya “bəyan etdiyi” yalan və böhtana görə xəcalət çəkdimi? Bax bu yerdə, “Xarıbülbul” təntənəsi düşmənlərimizə anlatmalıdır ki, özge haqlarına sahib olmaq mümkün deyil. Başqa xalqa bədbəxtlik gətirənlər özləri daha betərinə tuş gələcəklər.

Şuşada doğulub ermənilərlə qonşuluqda yaşamış bir azərbaycanlı kimi xəyanətkarlara deyirəm ki, Bakıdakı hərbi paradı və Şuşadakı “Xarıbülbul” musiqi festivalının diqtə etdiyi bəşəri həqiqəti heç vaxt yaddan çıxarmasınlar. Unutsalar, daha artığına tuş gələcəklər. Haqsızlıq dağıdıcı olsa da, həqiqət və ədalətdən güclü deyil.

İlk və sonuncu “Xarıbülbul” festivalının iştirakçıları olmaq şərəfini yaşayan müsahiblərimiz tamamilə haqlıdırlar: 30 illik ağır və kədərli sonunda Azərbaycan xalqı torpaqlarını və xoşbəxtliyini geri qaytardı. Göründüyü kimi, 30 il yalançı, köksüz təntənələrlə özünü aldadıb, axırda çıxılmaz bataqlığa düşmüş erməni başbilenləri ən böyük cinayəti öz xalqlarına qarşı törədiblər və bunun cəzasını mütləq çəkməlidirlər.

“Xarıbülbul” zəfər rəmzi çağdaş Qarabağ həqiqətini necə də gözəl əks etdirir: Qarabağ gülünün sahibi Azərbaycan bülbulüdür. Zəhərli-tikanlı arı isə nifrətə, heçliyə məhkumdur. “Xarıbülbul” təntənəsi xarxislət erməni quldurlarının torpağından qoparıb atan Azərbaycan Ordusunun Qarabağ rəşadətine, qəhrəman oğullarımızın Şuşa zəfərinə qoşulan beynəlmiləl bir simfoniya kimi səslənərək, dostlarımıza sevic payladı, düşmənlərimizi isə xar elədi. Dünya bir daha gördü ki, Qarabağ, onun tacı Şuşa əbədi olaraq Azərbaycandır!

**Tahir AYDINOĞLU,
“Xalq qəzeti”**